

23ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Α.Π.Θ. - Θεσσαλονίκη, 15-16 Νοεμβρίου 2017

**Εκπαιδευτικές δράσεις
σε προγράμματα πληροφοριακής παιδείας:
Ανάπτυξη ψηφιακών μαθημάτων
στο σύστημα διαχείρισης μάθησης LAMS**

Σαρακατσιάνου Δήμητρα, el16060@uom.edu.gr

Φαχαντίδης Νικόλαος, nfachantidis@uom.edu.gr

Περιεχόμενα παρουσίασης

1. Εισαγωγή

2. Σύστημα διαχείρισης μάθησης LAMS

3. Σχεδιασμός & ανάπτυξη ψηφιακών μαθημάτων

4. Αξιολόγηση ψηφιακών μαθημάτων

5. Συμπεράσματα

1. Εισαγωγή [1/3]

●..... Βιβλιογραφική επισκόπηση .....●

- Σύμφωνα με την βιβλιογραφική επισκόπηση που πραγματοποιήθηκε, φαίνεται ότι οι ελληνικές ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες στην πλειοψηφία τους ασχολούνται με την επιμόρφωση των χρηστών τους και την **υλοποίηση προγραμμάτων Πληροφοριακής Παιδείας**.
- Επιπλέον, φαίνεται ότι τα στελέχη των βιβλιοθηκών με βασικό γνώμονα την **αναβάθμιση της ποιότητας της εκπαίδευσης** επιδιώκουν:
  - (1) να αναβαθμίσουν **τις διδακτικές πρακτικές** που εφαρμόζουν στα προγράμματα Πληροφοριακής Παιδείας και
  - (2) να αναβαθμίσουν τις **υπηρεσίες παροχής της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης**.

1. Εισαγωγή [2/3]

●..... Σκοπός της εργασίας .....

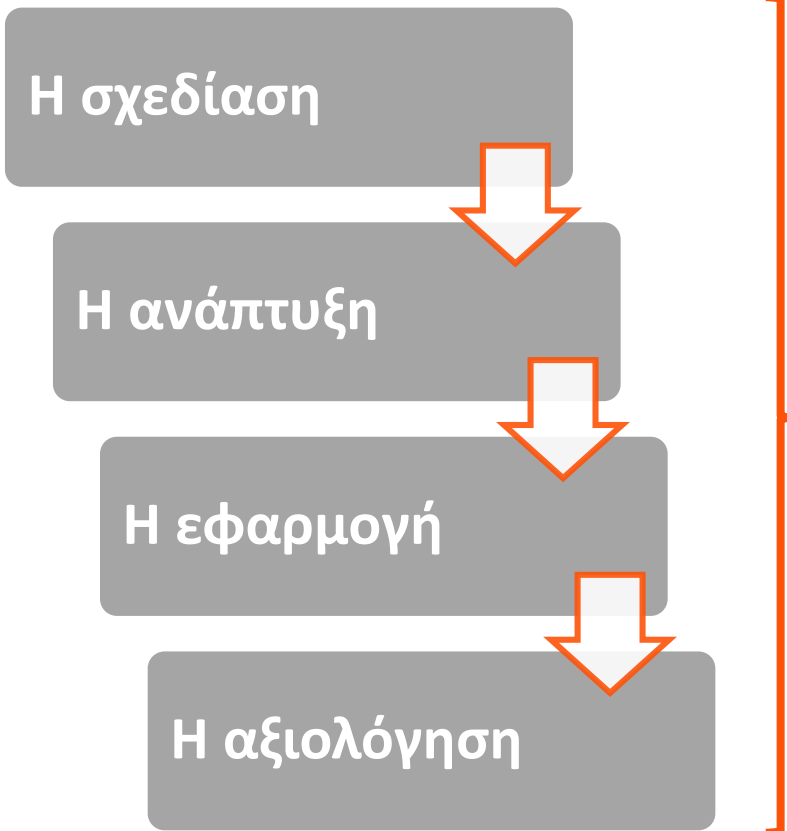
- Σκοπός της εργασίας είναι η αναζήτηση και εύρεση **εναλλακτικών προσεγγίσεων**, οι οποίες προβλέπεται να **αναβαθμίσουν την εκπαιδευτική διαδικασία** σε προγράμματα Πληροφοριακής Παιδείας.

Ειδικότερα, η διερεύνησή μας εστιάζει στην εύρεση προσεγγίσεων που:

- (i) θα **συμπληρώνουν και μετασχηματίζουν τον παραδοσιακό τρόπο διδασκαλίας** μέσω της αξιοποίησης των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ)
- (ii) θα εφαρμόζουν πρακτικές που θα στηρίζονται **στις αρχές της εκπαίδευσης ενηλίκων**.

1. Εισαγωγή [3/3]

● Αντικείμενο της εργασίας

● Ψηφιακών Μαθημάτων

● Σύστημα Διαχείρισης μάθησης

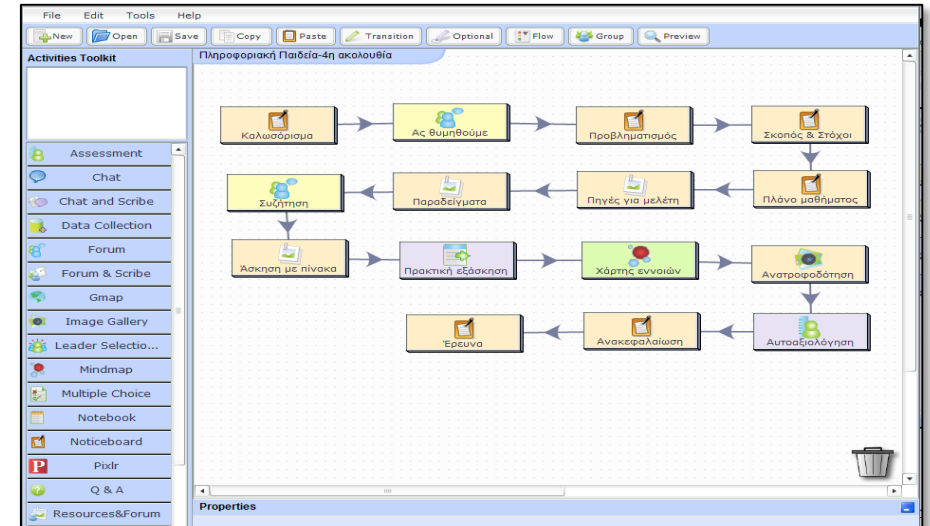

Θεματική ενότητα:
Πρότυπα και εργαλεία διαχείρισης βιβλιογραφίας & βιβλιογραφικών αναφορών

2. Σύστημα διαχείρισης μάθησης LAMS [1/8]

•..... Τι είναι το LAMS; .....

- Το **LAMS** (Learning Activity Management System) είναι ένα **Σύστημα Διαχείρισης Μαθησιακών Δραστηριοτήτων** το οποίο επιτρέπει την δημιουργία και εκπόνηση ψηφιακών σχεδίων μαθημάτων.
- Με απλούς όρους, το LAMS είναι μία ηλεκτρονική πλατφόρμα μάθησης η οποία υποστηρίζει τον **«Σχεδιασμό της μάθησης» (Learning Design)**. Δηλαδή ο εκπαιδευτικός μέσω του **οπτικού περιβάλλοντός** του μπορεί να δημιουργήσει τις δικές του **ακολουθίες μαθησιακών δραστηριοτήτων** για την μελέτη μίας διδακτικής ενότητας ή ενός θέματος.

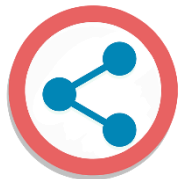

2. Σύστημα διαχείρισης μάθησης LAMS [2/8]

●..... Βασικοί λόγοι επιλογής του LAMS

Το LAMS χρησιμοποιείται παγκοσμίως από εκατοντάδες οργανισμούς και εκπαιδευτικά ιδρύματα και έχει αξιοποιηθεί από όλες τις μορφές εκπαίδευσης.

Επιτρέπει τον διαμοιρασμό των σχεδίων μαθημάτων έτσι ώστε αυτά να επαναχρησιμοποιούνται ή να αναπροσαρμόζονται από άλλους εκπαιδευτικούς.

Παρέχει υποστήριξη σε τεχνικά και εκπαιδευτικά θέματα κυρίως μέσω της διεθνής κοινότητας του LAMS (<http://lamscommunity.org>).

Είναι ένα δωρεάν και ανοικτό λογισμικό (άδεια General Public License v2).

Μπορεί να ενσωματωθεί ως μέρος ενός άλλου συστήματος διαχείρισης μάθησης (π.χ. στο Moodle, στο Sakai, στο Blackboard, κ.ά.)

2. Σύστημα διαχείρισης μάθησης LAMS [3/8]

●..... Πώς μπορώ να χρησιμοποιήσω το LAMS; .....●

1

Να εγκαταστήσω το LAMS σε ένα **προσωπικό server**

2

Να χρησιμοποιήσω την δωρεάν διαδικτυακή υπηρεσία **LessonLAMS**

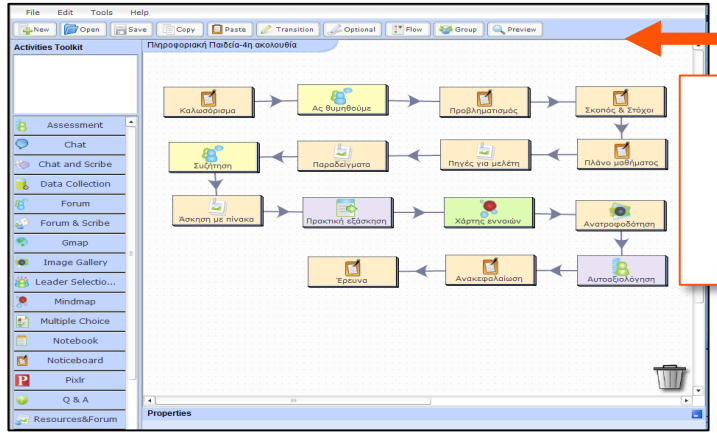

2. Σύστημα διαχείρισης μάθησης LAMS [4/8]

••••• Τα περιβάλλοντα εργασίας του LAMS •••••

• Περιβάλλον συγγραφής

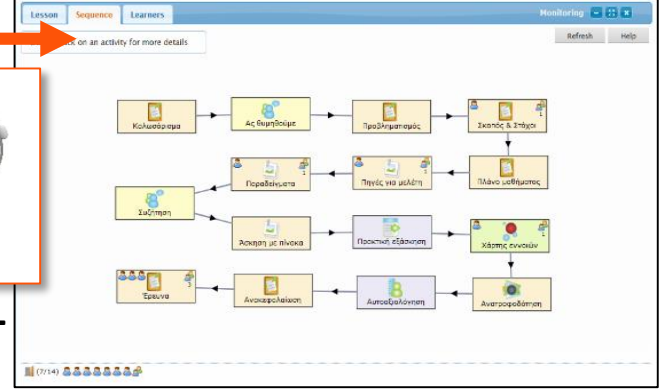

Ο εκπαιδευτικός

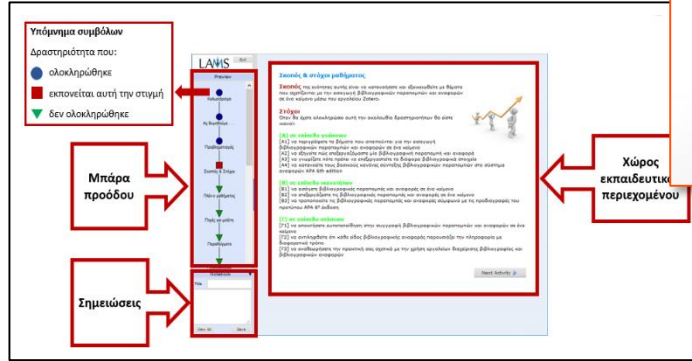
Συγγραφέας-
Author

• Περιβάλλον εποπτείας

Επόπτης-
Monitor

• Περιβάλλον μάθησης

Χώρος εκπαιδευτικού περιεχομένου
Εκπαιδευόμενος-
Learner

2. Σύστημα διαχείρισης μάθησης LAMS [5/8]

●..... Περιβάλλον συγγραφής

The screenshot displays the LAMS authoring interface. At the top, there is a menu bar (File, Edit, Tools, Help) and a toolbar with icons for New, Open, Save, Copy, Paste, Transition, Optional, Flow, Group, and Preview. On the left, an 'Activities Toolkit' lists various tools: Assessment, Chat, Chat and Scribe, Data Collection, Forum, Forum & Scribe, Gmap, Image Gallery, Leader Selectio..., Mindmap, Multiple Choice, Notebook, Noticeboard, Pixlr, Q & A, and Resources&Forum. The main workspace shows a flowchart of learning activities for 'Πληροφοριακή Παιδεία-4η ακολουθία'. The flow starts with 'Καλωσόρισμα', followed by 'Ας θυμηθούμε', 'Προβληματισμός', 'Σκοπός & Στόχοι', 'Πλάνο μαθήματος', 'Πηγές για μελέτη', 'Παραδείγματα', 'Συζήτηση', 'Ανατροφοδότηση', and 'Αυτοαξιολόγηση'. A red box highlights the 'Noticeboard' activity, which is shown in a detailed view below. This view includes a title field (filled with 'Καλωσόρισμα'), a content field with a rich text editor, and a preview of the content. The content is a welcome message for an information literacy seminar. The text in the Noticeboard preview is: 'Επιμορφωτικό σεμινάριο πληροφοριακής παιδείας "Πρότυπα και Εργαλεία Διαχείρισης Βιβλιογραφίας & Βιβλιογραφικών Αναφορών" Θεματική ενότητα: Συλλογή & οργάνωση προσιτών βιβλιοθηκών στο Zotero Καλώς ήρθατε στο επιμορφωτικό σεμινάριο πληροφοριακής παιδείας! Βρίσκατε στην **νένηρη** ακολουθία μαθησιακών δραστηριοτήτων διάρκειας περίπου **60 λεπτών**. Η ενότητα αυτή αφορά κυρίως την οργάνωση, εισαγωγή και αναζήτηση στοιχείων στην βιβλιοθήκη του Zotero. Παράλληλα η ενότητα αναφέρεται τόσο στα είδη στοιχείων που ενσωματώνει η βιβλιοθήκη του Zotero όσο και στα συστήματα/εργαλεία ανάκτησης πληροφοριών. Προστένω να ολοκληρώσετε αυτή την ακολουθία μέχρι την ημέρα που θα τα πούμε από κοντά δηλαδή στην τρίτη διά ζώσης συνάντησή μας. Θεωρώ ότι είναι αυτονόητο πως αυτή η ενότητα είναι η πιο σημαντική του σεμιναρίου και προβλένω ότι **ΟΛΟΙ** θα δείξετε το ίδιο ενδιαφέρον για την ολοκλήρωσή της. Από την πλευρά μου σας εύχομαι καλή συνέχεια και ανυπομονά να σας συναντήσω! Εάν επιθυμείτε να κρατάτε **προσωπικές σημειώσεις** κατά την διάρκεια του μαθήματος - τις οποίες μπορείτε ανά πάσα στιγμή να δείτε - σας προτείνω να χρησιμοποιήσετε τα **σημειωματάρια** τα οποία βρίσκονται στο κάτω αριστερό μέρος της οθόνης σας.'

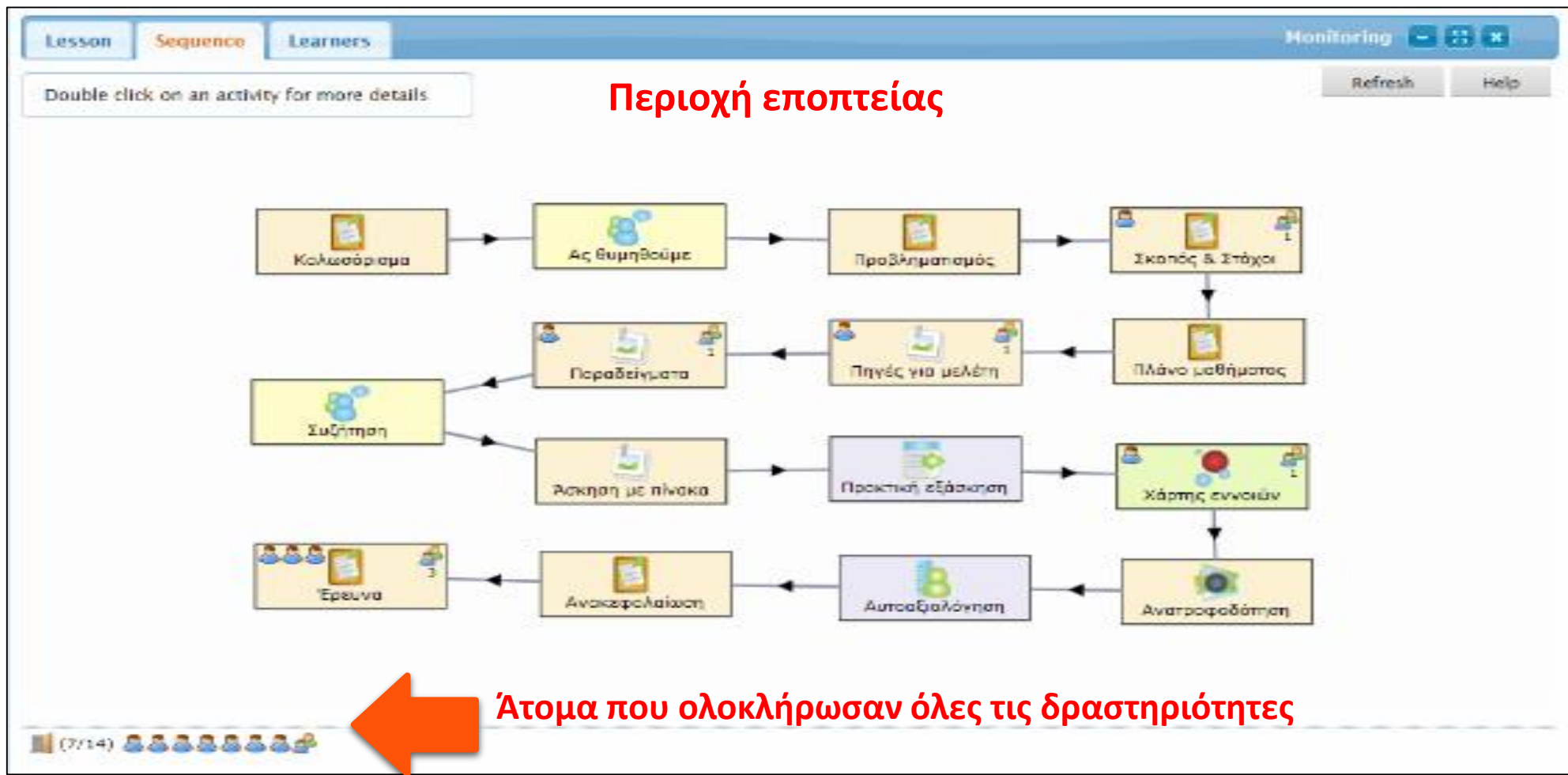

Συγγραφέας-
Author

Εργαλεία
δραστηριοτήτων

2. Σύστημα διαχείρισης μάθησης LAMS [6/8]

●..... Περιβάλλον εποπτείας ●.....

Επόπτης-
Monitor

2. Σύστημα διαχείρισης μάθησης LAMS [7/8]

●..... Περιβάλλον μάθησης

Υπόμνημα συμβόλων

Δραστηριότητα που:

- ολοκληρώθηκε
- εκπονείται αυτή την στιγμή
- ▼ δεν ολοκληρώθηκε

Μπάρα προόδου

Σημειώσεις

Περιοχή εκπαιδευτικού περιεχομένου

Σκοπός & στόχοι μαθήματος

Σκοπός της ενότητας αυτής είναι να κατανοήσετε και αξιολογήσετε με θέματα που σχετίζονται με την εισαγωγή βιβλιογραφικών παραπομπών και αναφορών σε ένα κείμενο μέσω του εργαλείου Zotero.

Στόχοι
Όταν θα έχετε ολοκληρώσει αυτή την ακολουθία δραστηριοτήτων θα είστε ικανοί:

- [Α] σε επίπεδο γνώσεων**
  - [A1] να περιγράψετε τα θέματα που απαιτούνται για την εισαγωγή βιβλιογραφικών παραπομπών και αναφορών σε ένα κείμενο
  - [A2] να εξηγήσετε πώς επηρεάζουμε μία βιβλιογραφική παραπομπή και αναφορά
  - [A3] να γνωρίζετε πότε πρέπει να αναδιαμορφώσετε τα διάφορα βιβλιογραφικά στοιχεία
  - [A4] να κατανοήσετε τους βασικούς κανόνες σύνταξης βιβλιογραφικών παραπομπών στο σύστημα αναφορών APA 6th edition
- [Β] σε επίπεδο ικανοτήτων**
  - [B1] να εισάγετε βιβλιογραφικές παραπομπές και αναφορές σε ένα κείμενο
  - [B2] να αναδιαμορφώσετε τις βιβλιογραφικές παραπομπές και αναφορές σε ένα κείμενο
  - [B3] να τροποποιήσετε τις βιβλιογραφικές παραπομπές και αναφορές σύμφωνα με τις προδιαγραφές του προτύπου APA 6T έκδοσης
- [Γ] σε επίπεδο στάσεων**
  - [Γ1] να αποκρίνετε αυτοποσίθως στην εισαγωγή βιβλιογραφικών παραπομπών και αναφορών σε ένα κείμενο
  - [Γ2] να αντιληφθείτε ότι κάθε είδος βιβλιογραφικής αναφοράς παρουσιάζει την πληροφορία με διαφορετικό τρόπο
  - [Γ3] να αναθεωρήσετε την πρακτική σας σχετικά με την χρήση εργαλείων διαχείρισης βιβλιογραφίας και βιβλιογραφικών αναφορών

Εκπαιδευόμενος-
Learner

2. Σύστημα διαχείρισης μάθησης LAMS [8/8]

Εργαλεία δραστηριοτήτων του LAMS

3. Σχεδιασμός & ανάπτυξη ψηφιακών μαθημάτων [1/4]

- ..... Διδακτικές ενότητες των ψηφιακών μαθημάτων .....●
  - **1η Ενότητα:** Η σπουδαιότητα της βιβλιογραφίας & τρόποι αποφυγής της λογοκλοπής.
  - **2η Ενότητα:** Σύνταξη βιβλιογραφικών παραπομπών και αναφορών.
  - **3η Ενότητα:** Εργαλείο διαχείρισης βιβλιογραφίας Zotero & είδη πηγών πληροφόρησης.
  - **4η Ενότητα:** Συλλογή & οργάνωση προσωπικής βιβλιοθήκης βιβλιογραφίας στο Zotero.
  - **5η Ενότητα:** Παράθεση βιβλιογραφικών αναφορών σε κείμενο σύμφωνα με το πρότυπο APA 6η έκδοση.

3. Σχεδιασμός & ανάπτυξη ψηφιακών μαθημάτων [2/4]

●..... Σχεδιασμός της διδασκαλίας .....

- Στο πλαίσιο της εργασίας μας, εφαρμόστηκε η **στρατηγική της απαγωγικής διδασκαλίας για την κατάκτηση εννοιών (concept attainment)**.
- Το απλοποιημένο μοντέλο ωριαίας διδασκαλίας αποτελείται από 5 φάσεις.

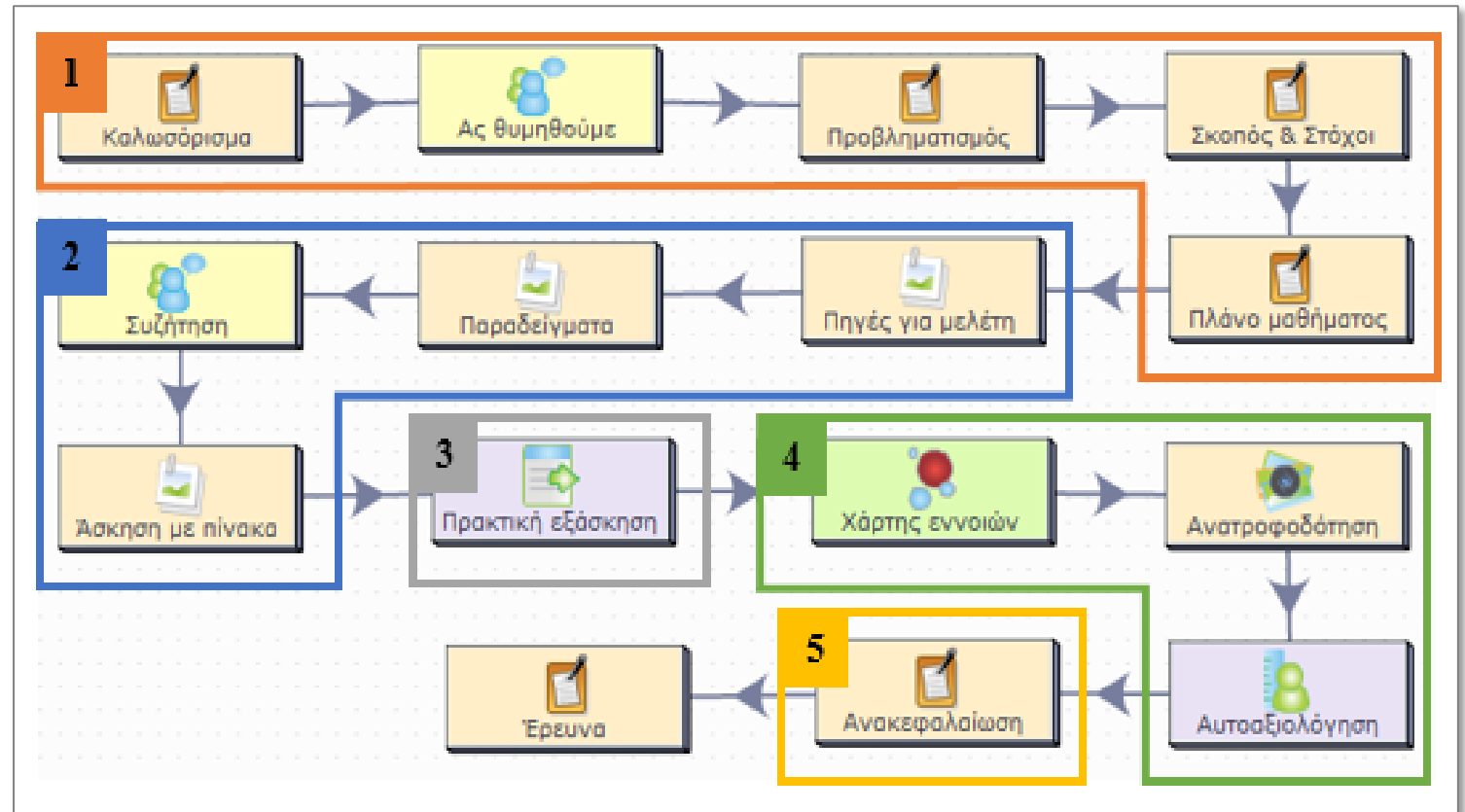

3. Σχεδιασμός & ανάπτυξη ψηφιακών μαθημάτων [3/4]

•..... Ανάπτυξη μαθησιακών δραστηριοτήτων στο LAMS .....•

Με βάση λοιπόν τις πέντε (5) φάσεις της ωριαίας διδασκαλίας σχεδιάστηκε ένα **πρότυπο** που εμπεριέχει **14 δραστηριότητες**.

- (1) Προετοιμασία διδασκαλίας
- (2) Παρουσίαση & επεξεργασία δεδομένων γνώσης
- (3) Εφαρμογή της νέας γνώσης
- (4) Έλεγχος & αξιολόγηση κατάκτησης της γνώσης
- (5) Ανακεφαλαίωση
Αξιολόγηση διδακτικής ενότητας

3. Σχεδιασμός & ανάπτυξη ψηφιακών μαθημάτων [4/4]

●..... Αρχές της εκπαίδευσης ενηλίκων

Καλωσόρισμα Παρέχεται η κατάλληλη εμπύχωση των εκπαιδευομένων προκειμένου να συνεχίσουν την παρακολούθηση και συμμετοχή τους στο επιμορφωτικό πρόγραμμα.

Σκοπός & στόχοι μαθήματος Διατυπώνονται με σαφήνεια οι εκπαιδευτικοί στόχοι έτσι ώστε οι συμμετέχοντες να γνωρίζουν τι ακριβώς θα μάθουν.

Πλάνο μαθήματος Παρουσιάζεται με σαφήνεια το πλάνο της διδασκαλίας προκειμένου οι εκπαιδευόμενοι να γνωρίζουν τον τρόπο (πώς) που θα μάθουν.

Προβληματισμός/ Αφόρμηση Δίνεται έμφαση στην ενεργοποίηση του ενδιαφέροντος των συμμετεχόντων.

**“Ας θυμηθούμε”,
Συζήτηση**

Αξιοποιείται η **πρότερη γνώση** και εμπειρία των συμμετεχόντων ως σημείο εκκίνησης για την νέα γνώση.

**Άσκηση με πίνακα,
Πρακτική εξάσκηση,
Χάρτης εννοιών**

Επιλέχθηκαν δραστηριότητες που επιτρέπουν την **ενεργό συμμετοχή** των εκπαιδευομένων στην εκπαιδευτική διεργασία.

**Παραδείγματα,
Πρακτική εξάσκηση**

Ενσωματώνονται **παραδείγματα** και **δραστηριότητες πρακτικής εφαρμογής** που αντιμετωπίζουν καταστάσεις της πραγματικότητας.

4. Αξιολόγηση των ψηφιακών μαθημάτων [1/2]

●..... Συμμετοχή στα ψηφιακά μαθήματα .....●

Σύνολο άτομων που συμμετείχαν
στο πρόγραμμα: **22 άτομα**

Η πλειοψηφία (40,9%, n=9) των
ατόμων **ολοκλήρωσαν όλες** τις
εξ αποστάσεως ακολουθίες
μαθησιακών δραστηριοτήτων.

Τιμές μεταβλητής	Συχνότητα	Ποσοστό %
Ολοκληρώθηκαν 5 ακολουθίες	9	40,9
Ολοκληρώθηκαν 3 ακολουθίες	2	9,1
Ολοκληρώθηκαν 2 ακολουθίες	2	9,1
Ολοκληρώθηκαν 1 ακολουθία	2	9,1
Ολοκληρώθηκαν τμήματα ακολουθιών	5	22,7
Δεν εκπονήθηκε καμία ακολουθία	2	9,1
Σύνολο	22	100,0

4. Αξιολόγηση των ψηφιακών μαθημάτων [1/2]

●..... Απόψεις εκπαιδευομένων για τα ψηφιακά μαθήματα .....●

- Η πλειοψηφία των εκπαιδευομένων **εκφράστηκε θετικά** στις 9 από τις 10 επιμέρους ερωτήσεις που αφορούσαν την δομή και το περιεχόμενο των ψηφιακών μαθημάτων.
- **Ουδέτερα αξιολογήθηκε η δυνατότητα των ασύγχρονων ομαδικών συζητήσεων (forum).**
- Ως προς την παρουσίαση του **περιεχομένου των ψηφιακών μαθημάτων** οι εκπαιδευόμενοι έδειξαν ιδιαίτερα ικανοποιημένοι από την **συνοπτική, περιεκτική και εστιασμένη παρουσίαση του διδακτικού υλικού.**
- **Θετικά** αξιολογήθηκε η **δυνατότητα πρακτικής εφαρμογής** των γνώσεων που αποκτήθηκαν.

Ερωτήσεις για την δομή & το περιεχόμενο των δραστηριοτήτων του LAMS

A1. Η ροή των μαθησιακών δραστηριοτήτων με βοήθησε να κατανοήσω το περιεχόμενο της διδακτικής ενότητας.

A6. Η δραστηριότητα του προβληματισμού/αφόρμησης ενίσχυσε τα κίνητρα μου για μάθηση.

A2. Το περιεχόμενο της διδακτικής ενότητας ήταν πλήρες.

A7. Η ανατροφοδότηση ήταν πλήρης.

A3. Οι εκπαιδευτικές τεχνικές που χρησιμοποιήθηκαν επέδρασαν στην αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας.

A8. Οι οδηγίες που παρέχονταν σε όλη την διάρκεια της διδακτικής ενότητας ήταν σαφείς.

A4. Οι ομαδικές συζητήσεις που πραγματοποιήθηκαν με βοήθησαν να κατανοήσω το περιεχόμενο της διδασκαλίας.

A9. Η λεκτική επιμέλεια του περιεχομένου των δραστηριοτήτων ήταν ικανοποιητική.

A5. Υπήρχε σύνδεση της θεωρητικής γνώσης με την πρακτική εφαρμογή της.

A10. Η γραφιστική επιμέλεια του περιεχομένου των δραστηριοτήτων ήταν ικανοποιητική.

5. Συμπεράσματα

- Η εργασία αυτή προβάλλει το **σύστημα διαχείρισης μάθησης LAMS** ως ένα **εναλλακτικό διαδικτυακό εργαλείο** για την δημιουργία και εκπόνηση ψηφιακών μαθημάτων πληροφοριακής παιδείας.
- Η **επίτευξη θετικής ανάδρασης** από την πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση των ψηφιακών μαθημάτων αποτελεί **ένα ενθαρρυντικό στοιχείο** για την **αξιοποίηση των μαθημάτων** αυτών από άλλους εκπαιδευτικούς ή τις ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες.
- Ωστόσο, η **υιοθέτηση** αυτών των ψηφιακών μαθημάτων απαιτεί την συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων προκειμένου η αξιοποίησή τους να οδηγήσει στην **βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων εκπαιδευτικών υπηρεσιών**.

23ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Α.Π.Θ. - Θεσσαλονίκη, 15-16 Νοεμβρίου 2017

Ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας!

Σαρακατσιάνου Δήμητρα, el16060@uom.edu.gr

Φαχαντίδης Νικόλαος, nfachantidis@uom.edu.gr